1852. **N°.**

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 14 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 13 Januarij.

Z. M. heeft den Heer Mr. H. W. de Graaf, Advocaat alhier, benoemd tot Griffier van het Kantongeregt te Woerden.

— Men verneemt, zegt de *N. Rott. Cour.*, dat de Heeren Directeuren der registratie en domeinen dezer dagen zijn gemagtigd geworden, om, op aanvrage der belanghebbenden, te doen teruggeven, de zegel- en registratieregten van de stukken, welke door de nieuw gekozen Raadsleden bij hunne geloofsbrieven zijn overgelegd.

— De Overlandmaal uit Oost-Indie is den 11den te Triest aangekomen, met berigten van 27 November. De oorlog op Palembang was zoo goed als geëindigd door de behaalde voordeelen onzer troepen; onder deze waren echter veel zieken.

— Uit Coevorden schrijft men van den 9den aan de *N. Rott. Courant.* Dingsdag l. l. heeft te Wilsum, 2½ uur van hier, Koningrijk Hanover, het volgende plaats gehad: Een boer aldaar had een zijner verwanten als eigen zoon aangenomen; deze laatste wilde op genoemden dag zijn weldoener door verworging om het leven brengen. Reeds was de strop om des grijsaards keel, doch de geheele toehaling werd verhinderd, door dat hij eene Duitsche pijp in den mond had. Dit toeval bragt te weeg, dat hij nog zoo veel lucht kon krijgen om hulp te kunnen roepen, waarop zijne gade, die zich in een ander vertrek bevond, kwam aansnellen. De booswicht is hierop gevlugt doch des anderen daags gegrepen. De oorzaken zijn ons tot nu toe onbekend gebleven.

— In het jaar 1851 zijn hier te lande aan 154 binnenslands gebouwde zeeschepen, metende 16714 lasten (daaronder 33 barken, 10 brikken, 18 schoeners, 39 koffen, 37 galjooten, 15 tjalken, enz.) voor de eerste maal zeebrieven verleend, en aan 13 buitenslands gebouwde zeeschepen, metende 1080 lasten. In 1850 waren zoodanige brieven verleend aan 129 binnenslands gebouwde schepen, metende 12080 lasten, en aan 7 buitenslands gebouwde, metende 518 lasten.

— Uit een door het Departement van Financiën medegedeelden staat van den vervoer van goederen langs het kantoor van de Rijnvaart te Lobith, blijkt, dat in 1851 zijn opgevoerd 4,751,272 centenaars, tegen 3,385,578 cent. in 1850: afgevoerd 7,269,816 cent., tegen 8,487,623 cent. in 1850.

— Het *Handelsblad* bevat het volgende: Ons is ter inzage medegedeeld een brief, in de vorige maand door een voornaam regtsgeleerde te Philadelphia geschreven, in antwoord op eenige vragen, welke uit Amsterdam aan hem gerigt waren, betreffende den toestand der Bank van de Ver. Staten. Daaruit blijkt, dat de drie Commissien, welke in der tijd door de aandeelhouders benoemd waren, om de zaken der Bank te likwideren en het alsdan overschietende onder de actionarissen te verdeelen, dezen arbeid nog niet voltooid hebben en vermoedelijk nimmer voltooijen zullen, zoolang daartoe geene ernstige pogingen van de zijde der belanghebbenden zelven worden in het werk gesteld; dat toch de jaarwedden van de leden dezer Commissien zeer aanzienlijk zijnde, deze natuurlijkerwijze volstrekt geenen haast maken om eene afdoening te bespoedigen, welke tevens het einde zoude zijn hunner zeer winstgevende sinecure; dat overigens nog groote massa's landerijen en andere bezittingen onverkocht zijn, en dat, bij eene behoorlijke te gelde making, de toestand der actionarissen op verre na niet zoo ongunstig zoude zijn, als men algemeen schijnt te gelooven en als de bedoelde Commissien, om ligt te begrijpen redenen, het welligt willen doen voorkomen.

— In het *Goudsch Kronijkske* leest men het volgende: Naar men verneemt is van wege het Spaansche Gouvernement bij het onze, door tusschenkomst van den Gezant alhier, aanvraag gedaan, om eenige Officieren der artillerie, die vier werklieden uit het tuighuis van Segovia zullen vergezellen, tot de werkzaamheden in de constructie-magazijnen te Delft toe te laten, ten einde zich met de verschillende houtsoorten, waarvan men zich aldaar bedient tot vervaardiging van affuiten en veldwagens, en de wijze, om die soorten te bewerken, bekend te maken. De Gezant moet zich te dier gelegenheid op de volgende wijze over ons krijgswezen hebben uitgelaten: »Dat het doen van deze aanvraag van de hooge gedachte getuigt, welke men in Spanje koestert omtrent de vordering, hier in Nederland gemaakt, in een gedeelte zoo degelijk als de krijgskunde en wel bepaaldelijk die betrekkelijk de artillerie en de daaraan verwante takken, welke aan de inrigting van het militair tuighuis verbonden zijn." De Spaansche Officieren, die ook in de residentie geweest zijn, na bijna al de militaire inrigtingen in Europa bezocht te hebben, zijn zonder twijfel zelven in staat, dat regt aan Nederland te doen wedervaren en het moet Z. M. den Koning, benevens zijne Regering, aangenaam zijn te vernemen, dat men niet alleen in den vreemde den toestand van volmaking huldigt, waarop de Nederlandsche artillerie is gekomen, maar dat men wenscht gebruik te maken van de verkregen ondervinding van zulke uitstekende als werkzame Officieren, die bijgedragen hebben om te Delft een model-arsenaal te helpen daarstellen.

— Het Tijdschrift *l'Institut* deelt het volgende levensberigt mede van een' weinig bekend, maar toch zeer verdienstelijk Nederlander, met name Isaac Jacob Schmidt, den 14den Oct. 1779 te Amsterdam geboren. Zijn vader, een rijk koopman, spaarde geene kosten aan zijne opvoeding en toen de inval der Franschen in 1795 hem van zijn fortuin beroofd had, stemde hij er in toe, dat zijn zoon in vreemde landen zijn geluk ging beproeven. Op 19-jarigen ouderdom kwam dus de jonge Schmidt in Rusland, geraakte in betrekking in een handelshuis en had dien ten gevolge gelegenheid om de wilde Kalmuksche horden, die tusschen de Don en de Wolga en aan den voet van den Caucasus wonen, te bezoeken. Een driejarig verblijf onder die volken was voor den jongen koopman voldoende, om hunne taal, letterkunde, godsdienst en zeden te leeren kennen en hij besloot, om die verkregene kennis tot een wetenschappelijk einde te gebruiken. In het begin van 1811 zette Schmidt zich in Moskow neder, doch had het ongeluk om in het volgende jaar bij den brand dier stad alles te verliezen. Naar Petersburg teruggekeerd, werd hij tresorier van de Bijbel-Maatschappij, die onder bescherming van Keizer Alexander was opgerigt, en vertaalde voor haar het Nieuwe Testament in het Mongoolsch en Kalmuksch. Door de welwillende bescherming van Keizer Alexander kon hij nu den handel vaarwel zeggen en zich geheel aan de wetenschap wijden. De twee genoemde vertalingen van het Nieuwe Testament, eene verhandeling over het verband tusschen het systeem der Gnostiken en het Budaïsme, waarvoor de Akademie van Rostock hem het eere-doctoraat opdroeg en vooral zijne geschiedenis der Oostersche Mongolen deden hem in 1829 tot lid der Akademie van wetenschappen te Petersburg kiezen. Toen leide Schmidt eene bijzondere werkzaamheid aan den dag. Behalve verscheidene verhandelingen over leerstellingen van het Budaïsme, en haren godsdienstigen en wijsgeerigen zin, gaf hij de eerste Mongoolsche spraakkunst in het licht in twee uitgaven, Russisch en Duitsch, een Mongoolsch-Duitsch-Russisch woordenboek en de daden van Ghisser-Khan, een zeer beroemd Mongoolsch heldendicht, met Duitsche vertaling. Kort na deze volgde eene spraakkunst en twee woordenboeken voor het Tibetaansch, benevens de uitgave van een Tibetaansch werk, uit de verzameling van Kandsour, ook met eene Duitsche vertaling. Deze werken hebben den sleutel gegeven tot de letterkunde van twee Asiatische volken, welke tot nog toe voor de geleerden gesloten was, en wanneer thans ergens in Europa jonge talenten in dat vak uitmunten, moeten zij erkennen leerlingen van Schmidt te zijn. In 1842, toen deze belangrijke werken geëindigd waren, werd Schmidt door eene oogziekte aangetast, die met blindheid eindigde; twee jaren daarna gelukte het echter hem het gebruik van zijn ééne oog terug te geven. Doch hij overleefde deze vreugde niet lang, en stierf den 27sten Aug. 1847.

Schmidt was lid der Asiatische genootschappen te Londen, Parijs en Calcutta, van het Oostersch genootschap in Duitschland en van dat voor kunsten en wetenschappen te Batavia. De diensten, door Schmidt voornamelijk aan Rusland bewezen, zijn op verschillende tijden beloond met den rang van Staatsraad en de Ridderorden van St. Wladimir, St. Anna en St. Stanislas.

's GRAVENHAGE, 13 Januarij.

Door Z. M. is benoemd tot Hoofd-Commies bij het Depart. van Binnenl. Zaken, de Heer J. F. Molenbroek, thans Commies, en tot Commies Mr. J. Quarles van Ufford, thans Adjunct-Commies. — Ook heeft Z. M. benoemd tot Kantonregter te Culemborg Mr. J. H. van Gennep, thans Regter-plaatsvervanger in de Arr.-Regtbank te Arnhem.

— Door Z. M. is benoemd tot Opperkamerheer de Heer Baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen.

— Z. M. heeft in Limburg op onderscheiden plaatsen Burgemeesters benoemd onder anderen te Venlo A. W. van Liebergen en te Roermond K. T.

Leiden; alsmede te Oud-Beijerland A. Vogelsang, met bepaling dat hij tevens Burgemeester zal blijven van Heinenoord en Goidschalxoord, en het Secretariaat van die beide gemeenten zal waarnemen.

— Bij een Koninklijk Besluit van 27 December jl. is bepaald, dat de bij het crimineel wetboek voor het krijgsvolk te lande voorkomende straf van stokslagen voor geheel Ned. Indië en voor alle militairen zonder onderscheid van landaard is afgeschaft.

— Als voortgaande maatregel van bezuiniging heeft Z. M. bij Besluit van den 1sten dezer goedgevonden te bepalen, dat, voor zooveel de dienst zulks zal toelaten, ook over het loopend jaar aan de hoofd- en subalterne officieren van het leger, langdurige verloven onder genot van twee derde van het activiteits-tractement kunnen worden verleend.

— Gisteren is er een buitengewone Ministerraad gehouden. Heden zal er weder een Ministerraad plaats hebben.

— Het is grappig aan te zien hoe de beide dagbladen alhier, het elkander met de nieuwtjes zoeken af te winnen, of naar de gelegenheid haken om elkander te weêrspreken. Dit is nog dezer dagen het geval geweest ten aanzien van den Th. Dr. S. A. Buddingh, Predikant te Batavia, thans met verlof in Europa. Deze Heer heeft zich in de letterkundige wereld, sedert eenige jaren, gunstig bekend gemaakt, en heeft door de in het archief opgenomene stukken getoond hoe men geschiedkundige en andere onderwerpen, onze Oost-Indische bezittingen betreffende, kan behandelen, zonder door hatelijke oordeelvellingen het Indisch-Gouvernement onaangenaam te wezen, zoo als de Heer van Hoëvell in het Indische tijdschrift, helaas te dikwijls heeft gedaan. Daar Ds. S. A. Buddingh, tijdens zijn verblijf in het Vaderland, op nieuw, en wel over een echt-philantrophisch onderwerp de pen heeft gevoerd, heeft zijn verblijf in deze residentie tot menigerlei gerucht aanleiding gegeven. Onder die geruchten behoort ook, dat men eene betrekking in Indië voor Z. Wel-Eerw. heeft gecreëerd, namelijk inspecteur over de kerken in Nederl.-Indië. Dit is Dr. Buddingh niet geworden, misschien omdat Z. Wel-Eerw. zijnen nuttigen werkkring van Predikant te Batavia geenszins vaarwel wenscht te zeggen. Waarheid is het, dat Ds. Buddingh, bij besluit van Z. M., met eene commissie is belast om, naar mate van tijd en gelegenheid, de kerken en scholen in Indië te inspecteren, en van zijne bevinding, waar het behoort, verslag te doen. Vlugtig opgevangen woorden zijn dus, zoo als blijkt, onjuist op het papier gebragt, en die onjuistheid leverde de aanleiding om het tegen te spreken. (*Amst. Cour.*)

— In 1851 zijn hier bij den Commissaris der Aardappelenmarkt, ter verbruik aangegeven 135,303½ Ned. mudden aardappelen. — In de vleeschhallen zijn gebragt 4,236 runderen, 3,844 kalveren en 1,580 schapen.

— Het verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer over het nader aangeboden wetsontwerp, houdende zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie (bestaande uit de HH. van Goltstein, Metman, Dullert, van Hall en Godefroi) is wederom geheel ongunstig. De antwoorden der Regering op de in de afdeelingen geopperde bezwaren zijn der Commissie niet overtuigd voorgekomen. Zij is verder na ernstige overweging, tot het besluit gekomen, dat het wets-voorstel niet kan worden goedgekeurd. Dit haar eenparig oordeel rust op de onvolledigheid der voordragt. In dezen stand van zaken zoude eene toetsing van al de stellingen, in de memorie van beantwoording geopperd, overbodig zijn; gelijk ook overbodig zou zijn het nader overleg, waartoe de Minister van Justitie zich bereid heeft verklaard. De Commissie heeft ten slotte der vergadering aangeraden het wetsvoorstel af te wijzen.

AMSTERDAM, 12 Januarij.

Men leest in de *IJ- en Amstelbode*: Men berigt ons, dat alhier zijn aangekomen zes ketels uit den van Lynden, het stoomwerktuig aan het Haarlemmer Meer, om geheel van nieuwe ijzeren bouten voorzien te worden. Men had van den beginne af, dat deze stoomtoestel in werking kwam, steeds in de lekken der ketels te voorzien, die eindelijk dermate zijn toegenomen, dat men genoodzaakt was, de ketels uit hunne hechte muurwerken te breken, zoodat de schaden en de kosten zeer aanzienlijk zullen zijn. Men voorziet eenen stilstand van ruim zes maanden van dezen gedrogtelijken toestel, tot ontlasting van het Meerwater, en men wil met zekerheid weten, dat de Cruquius en de Leeghwater zeer groote herstellingen vorderen, welke de eene na de andere ondernomen zullen worden. Te betreuren is het, dat door die oorzaken, de zoo gewenschte droogmaking van het Meer, minstens voor drie jaren vertraagd zal worden, te eerder, omdat het water in het Meer hand over hand toeneemt. Bij den storm van 3 op 4 dezer, is de dam, voor den put van den van Lynden gelegd, om die droog te kunnen maken, doorgebroken. Men had vruchteloos beproefd den put door de pompen leeg te malen, en was reeds bezig met tonmolens te werken, toen de breuk van den dam ook dit verhinderde. Reeds in het vorige jaar bezweek een dam voor dienzelfden put.

DEN HELDER, 10 Januarij.

Na het woeden der hevige stormen van den verloopen nacht, vernam men hier heden morgen, omstreeks 5 ure, het stranden van een schooner- of kofschip in de nabijheid van het Falga. Men trachtte, niettegenstaande de duisternis, en de hevige branding der zee, de reddingboot behoorlijk bemand, in zee te brengen; met de uiterste inspanning mogt men daarin slagen, doch alle moeite, die men aanwendde om het in gevaar zijnde schip te bereiken, was, uithoofde het holle der zee, vergeefsch; ontzettend was het noodgeroep van de bemanning bij het steeds toenemende gevaar. In die dreigend oogenblik neemt Corn. Dito, een bootsgezel, het schier ongelooflijke, maar niet minder manmoedige besluit, om, na zich eene lijn om het ligchaam te hebben gebonden, waarvan men het andere einde aan land hield, te beproeven het schip al zwemmende te bereiken; hij werd tot tweemalen toe door stortzeeën teruggeslagen, maar hij grijpt telkens nieuwen moed en heeft eindelijk het geluk het schip, het doel zijner opoffering, te bereiken. Nu in gemeenschap met het land zijnde, trachtte men de reddingboot op de door hem medegevoerde lijn uit te halen, waarin men aanvankelijk scheen te zullen slagen, doch digt nabij het schip genaderd zijnde, brak de lijn door de woede eener zee, waarop de boot vol water geraakte en met de bemanning op het strand werd geslagen. Bedoelde boot hierdoor voor het oogenblik onbruikbaar geworden zijnde, besloot genoemde C. Dito een stuk hout met eene lijn naar land te doen drijven, ten einde daarmede zware lijnen uit te halen, waar langs men de bemanning door de branding heen zou kunnen redden. Dit plan gelukte volkomen en verkleumd en verstijfd als zij waren, van koude en water, kwam de bemanning met C. Dito behouden aan wal. Met blijdschap en dankbaarheid werd hij begroet, en, zoo iemand, hem vooral komt eene belooning toe, geëvenredigd aan zijn manmoedig en menschlievend gedrag. Later vernam men, dat het kofschip is genaamd Gezina Jantina, kapt. H. Rosema, van Rouaan, met koolzaad naar Amsterdam. De lading is beschadigd en zal mogelijk gedeeltelijk geborgen worden; het schip zal weg zijn.

MIDWOLDA, 2 Januarij.

Als men de kolonie Pekel-A, in de provincie Groningen, voor ruim derde half eeuw, door Feiko Klok ter snede gebragt, door wandelt, moet men zich verwonderen, over de bedrijvigheid die alom heerscht en over de vruchtbare landen, door noeste vlijt gecultiveerd. Met een gedeelte van het nieuwe stadskanaal, eene later ontgonnene, volkrijke en bloeijende kolonie, telt men in de Oude- en Nieuwe Pekel-A, reeds over de 12,000 inwoners, een gevolg van de ook in andere provinciën, bijzonder in Drenthe, gewenschte kanalisatie en daaruit voortspruitende land-ontginning, waardoor vervoer van turf en aanvoer van meststof plaats kan hebben; door de bevordering daarvan zal men voorzeker de landverhuizing tegen werken. Waartoe toch zullen onze krachtvolle mannen een ander werelddeel opzoeken, om geheel in den vreemde, na eene moeijelijke en gevaarvolle reis, werk en brood te zoeken, daar in dit, in ons vaderland zoo veel gedaan kan worden? Om zich hiervan te overtuigen, moet men de uitgestrekte woest liggende veenen van Drenthe bezoeken, die grootendeels in vruchtbare akkers kunnen worden veranderd, en waar het vooruitzigt bestaat, dat men spoedig de handen aan het werk zal slaan, doordrongen van de goede resultaten die daaruit zullen voortvloeijen. In de Provincie Overijssel heeft wijlen Baron van Dedem, vóór eenige jaren, de Dedemsvaart laten graven en men zou zich naauwelijks een denkbeeld kunnen vormen, over den bloei en de welvaart sedert 35 jaren aldaar ontstaan. Men ziet er eene volkrijke kolonie met schoone gebouwen en eene bevolking van eenige duizenden; vruchtbare korenvelden, waar vroeger woeste heidegronden waren; en fraaije kerken, voor de onderscheidene gezindheden, waaronder de kruiskerk voor de Gereformeerden de hoofdkerk kan worden genoemd, in welker koepel dezer dagen eene nieuwe klok, voor de godsdienstoefeningen, en voor andere gebruikelijke plegtigheden, is gegoten, in de gieterij van de Heeren A. H. van Bergen & Comp. alhier, in het Oldambt, Provincie Groningen, waardoor de oude roem van die firma in het klokken-gieten is gehandhaafd, daar het uiterlijke en de welluidende klank wedijveren, om haar aan te bevelen.

Het omschrift dier klok is aldus:

W. J. Baron van Dedem, Stichter van de Dedemsvaart.

A. Hissink, eerste Predikant.

Gegoten door A. H. van Bergen & Comp. te Midwolda, Anno 1851.

Ziedaar den naam van dien grooten man, voor het nageslacht bewaard; plegtig zal voorzeker de welsprekende redenaar de godsdienstige gemeente opwekken tot ware dankbaarheid voor dezen heerlijken aanwinst, en den overleden stichter, die vóór korte dagen de eeuwige rust is ingegaan, daarbij gedenken. (*N. Rott. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Januarij.

De Nederlandsche bark Geertruida, Kapt. Tuntelder, heeft 25 schipbreukelingen, waaronder eenige dames, van de Amazon gered en te Brest aangebragt. De Britsche Consul in die stad weidt uit in wel verdienden lof over het edele gedrag van Kapt. Tuntelder, die geheel uit zijnen koers is gegaan, om de geredden in de naastbij gelegen haven te brengen. De Geertruida ontmoette de eerste boot met schipbreukelingen omstreeks 6½ ure Zondag-avond en de andere den volgenden ochtend ten 7 ure. Volgens de verklaring der geredde personen, heeft Kapt. Tuntelder hen met de meeste menschlievendheid aan zijn boord van alles verzorgd.

BELGIË.

BRUSSEL, 11 Januarij.

Omtrent de loslating der gevangenen op het kasteel Ham in Frankrijk, reeds kort in onze vorige medegedeeld, wordt thans nader berigt, dat de zes gevangenen Donderdag verwittigd werden, dat de deuren van hunnen kerker voor hen zouden geopend worden, op voorwaarde, dat zij zich allen naar buitenslands zouden begeven. De meesten hunner protesteerden tegen deze gedwongene ballingschap. De Generaal Leflô is door twee policie-agenten tot aan Douvres geëscorteerd, de andere gevangenen verlangden naar Belgie te vertrekken. Dit verzoek werd echter afgeslagen; slechts aan den Generaal Changarnier en den Kolonel Charras werd zulks vergund. De Heeren Baze

en de Generaal de Lamoricière moesten beloven, de eerste zich naar Aken en de tweede naar Keulen te zullen begeven.

De Generaal Changarnier, de Kolonel Charras en de Heer Baze werden alstoen, door twee policie-agenten vergezeld, naar het spoorweg-station gebragt, en namen, altoos door die agenten geleid, plaats in een vertrekkenden trein. Aan de grenzen gekomen, vertrokken zij met hunne geleiders naar Brussel. De Heer Baze heeft zich aldaar slechts zoolang opgehouden, als noodig was om het vertrek van den Duitschen trein af te wachten. Altijd door de twee Fransche agenten vergezeld, is hij naar Aken gereisd.

De Heeren Changarnier en Charras zijn te Brussel gebleven, de eerste heeft zich echter later naar Mechelen en de tweede naar Leuven begeven. Wat den generaal Lamoricière betreft, hij is met den tweeden trein Donderdag uit het kasteel Ham vertrokken. Ook hij werd tot aan de grenzen door de agenten begeleid. Gisteren avond is hij te Brussel aangekomen; de agenten hebben hunnen intrek in hetzelfde hotel genomen, waar de generaal is afgestapt, en des avonds zijn zij naar Keulen vertrokken. De generaal Bedeau, de laatste der gevangenen op het kasteel Ham, werd gisteren avond met den laatsten trein te Brussel verwacht, doch was aldaar nog niet aangekomen. Men weet niet, welke bestemming aan dien generaal gegeven is.

— De Senaat heeft zijne zittingen tot den 27sten verdaagd. Daar de Senaat dit besluit heeft genomen, zonder acht te slaan op het aandringen der Regering op spoedige behandeling van het handelsverdrag met Nederland, zoo zou men daaruit kunnen opmaken, dat de Senaat dat verdrag afkeurt.

— De Heer Thiers is van hier naar Londen vertrokken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Januarij.

Volgens een besluit van den President zijn 66 voormalige Afgevaardigden van Fransch grondgebied verwijderd, onder welker meest onbekende of weinig bekende namen, men enkele meer bekende aantreft, als: Victor Hugo, Theod. Bac, Raspail en Charras. Als een hunner den Franschen grond durft betreden, zal hij dadelijk gedeporteerd worden.

Bovendien zijn de volgende voormalige Afgevaardigden voor onbepaalden tijd verwijderd, namelijk Duvergier de Hauranne, Creton, de Generaals Lamoricière, Changarnier, Baze, Leflô, Bedeau, Thiers, Chambolle, Remusat, Jules Lasteyrie, Emile de Girardin, Leydet, Pascal Duprat, Edgard Quinet, Antony Thouret, Chauffour en de Persigny.

Deze zullen het Fransch grondgebied niet mogen betreden, zonder daartoe verlof bekomen te hebben.

Naar Guyana zullen worden gedeporteerd de Heeren Marc. Dufraisse, Greppo, Mathé en A. Richardet.

De *Moniteur* behelst omtrent die maatregelen het volgende:

Bij het onverzettelijk besluit om elke oorzaak van beroering voor te komen, heeft het gouvernement maatregelen moeten nemen tegen zekere personen, wier tegenwoordigheid in Frankrijk de herstelling der rust zoude kunnen beletten. Deze maatregelen betreffen drie klassen van personen. De eerste klasse bevat degenen, wier deelneming aan de laatstelijk voorgevallen oproertooneelen bewezen is; zij zullen, naar mate hunner schuld, naar Fransch Guyana of naar Algerie worden gebragt. De tweede klasse bevat de erkende hoofden van het socialismus; hun verblijf in Frankrijk zou strekken om burgerkrijg aan te kweeken; zij zullen van het grondgebied der Republiek verwijderd en, ingeval zij er mogten terugkomen, gedeporteerd worden. De derde klasse bevat de staatslieden, die zich door hevige vijandigheid tegen de Regering onderscheiden hebben en wier tegenwoordigheid eene oorzaak van beroering zou zijn; zij zullen voor het oogenblik uit Frankrijk worden verwijderd.

In de tegenwoordige omstandigheden is het de pligt der Regering met kracht en vastberadenheid te handelen; doch zij zal bij het aanwenden van dwang binnen behoorlijke grenzen weten te blijven.

— De voornaamste fabriekanten hebben, op aandrang der Regering besloten, des Zondags niet te laten arbeiden.

— De vrijheidsboomen zijn thans op last van den Prefect van Policie omgehouwen en het hout aan de armen gegeven, om te verbranden; dit heeft zonder eenige rustverstoring plaats gehad.

— De bekende letterkundige Benjamin Laroche is alhier overleden.

— Er is een crediet van 3,587,000 fr. geopend voor maatregelen, vereischt tot de oprigting van een etablissement te Cayenne.

— Aan de gemeente Bouilly-Sur-Seine zijn door den President gedurende 7 jaren 40 opcenten op de directe belastingen opgelegd, ter vergoeding van schade aldaar bij een volksoploop in 1848 aan eenige ingezetenen toegebragt.

PARIJS, Maandag middag 12 Januarij.

Telegraphisch Berigt.

De *Moniteur* deelt heden het verwachte besluit mede van de ontbinding der Nat. Garde door gansch Frankrijk.

Het besluit is daarop gegrond dat de Nat. Garde een waarborg moet zijn niet tegen het gezag, maar tegen de wanorde, het oproer; dat men door alle burgers zonder onderscheid te wapenen, den burgeroorlog heeft voorbereid.

Zij zal op nieuwe grondslagen worden ingerigt. De President benoemt al de Officieren.

Een ander besluit benoemt den Generaal de Lawoestine tot bevelhebber der Nat. Garde te Parijs.

TOSCANE.

FLORENCE, 29 December.

Bij het doortrekken van een detachement Oostenrijksche troepen, ontstond in eene naauwe straat eenige belemmering, waardoor de voetgangers, wat digt op de gelederen drongen. Onder deze was de Heer Mather, uit South Shields. Onverhoeds ontvangt hij een slag met het vlak van den degen, keert zich om, en wordt door een anderen Officier met de vlakke hand in het aangezigt geslagen. Hierop zich eenige woorden latende ontvallen, werd hij door een derden Officier met het scherpe van den degen zoo hevig op het hoofd getroffen, dat zijn hoed doorscheurde, het bloed hem van het voorhoofd gudste en hij op de straat nederstortte. Terstond werd hij naar een hospitaal vervoerd, waar hij eenige dagen zou moeten blijven.

De Engelsche legatie heeft bij den Prins Lichtenstein om opheldering en genoegdoening gevraagd. Het antwoord was ver van voldoende. De Prins heeft alleen het gedrag des Officiers afgekeurd die den Heer Mather met de hand in het aangezigt sloeg, en dien dag geene dienst verrigtte, maar prijst de handelwijze der overigen. Voorts verzekert de Prins dat de Heer Mather de Officieren vuistslagen wilde geven, hetwelk deze ten stelligste ontkent. Zijn hoed met breeden rand, kenteeken der Italiaansche liberalen, schijnt de aanleiding te zijn geweest.

Den volgenden dag bedankten verscheiden aanzienlijke Engelsche familien alhier voor de uitnoodiging tot een bal ten Hove, waarop de Toskaansche Minister hun beloofde de zaak nader te doen onderzoeken. Intusschen is dit niet de eenige willekeurige daad der Oostenrijksche militairen alhier. Bijna dagelijks worden arme Italianen, voor een enkel woord of wat onvergenoegden blik, met stok- of sabelslagen gestraft. »Voegt men hierbij, zegt de schrijver van een brief over bovenstaande gebeurtenis, den levendigen kruistogt tegen de Bijbels, op aanhitsing van den Pauselijken Nuntius, — het dagelijks in hechtenis nemen van mannen en vrouwen, voor geene andere misdaad dan het bezit van een Italiaansch Nieuw Testament, dan schijnt wat rondom mij gebeurt mij een droom uit de middeleeuwen toe, en valt het mij moeijelijk te gelooven dat ik mij in de geboorteplaats der grootste mannen van Italië en in de bakermat der kunst bevind."

PRUISSEN.

BERLIJN, 10 Januarij.

Er zijn hier valsche Russische coupons ontdekt; zij waren door een' vreemdeling bij eenen juwelier betaald, die ze eerst voor echt hield.

— In het afgeloopen jaar is voor den Dombouw ontvangen ruim 33,290 thal., behalve de 50,000 thal. die de regering jaarlijks bijdraagt. Van 1842 tot 51, beliepen de ontvangsten 481,260 thal., waarbij nog komt de toelage van den Staat, 522,000 thal. Beijeren heeft tot in 1848 jaarlijks 16,000 thal. gegeven, maar is sedert achterstallig gebleven.

— Van de onderscheidene aan de rivieren gelegen plaatsen ontvangt men berigt, dat het ijs of geheel verdwenen, of nagenoeg weggedreven is, zoodat de schipbruggen weder gelegd werden.

HAMBURG.

9 Januarij.

De vóór twee jaren alhier opgerigte Hoogeschool voor Dames, zal gesloten worden niet uit gebrek aan redevoeringen, maar uit gebrek aan geld. Welligt had zij meer deelneming gevonden, als de leden dezer inrigting zich meer met haar eigenlijk doel, de opvoedkunde hadden bezig gehouden, dan met de hoogere en zedelijke staatkunde.

Men had bij haar eene bergpartij, eene uiterste regter en regterzijde, eene uiterste linker en linkerzijde en een centrum.

— Van deze stad zijn in 1851 met 84 schepen 12,405 landverhuizers vervoerd; in 1850 bedroeg dit getal 7,062 en in 1849 5,480. Bovendien zijn er meer dan 8,000 geëxpedieëerd door Hamburger agenten over Hull en Liverpool.

— Aan de predikers van de Duitsch-Katholieke godsdienst in Wurtemberg is het gebruik der Protestantsche kerken ontzegd, omdat zij zoo min de Protestantsche als de Roomsche Godsdienst sparen, en aldus de kerkelijke gastvrijheid schenden.

STADS BERIGTEN.

Nationale Militie.

Ligting van het Jaar 1852. — Oproeping tot de Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende art. 51, 52, 53, 56, 57, 60 tot 68, en 166 der wet van den 8sten Januarij 1817, alsmede art. 5 der wet, van den 27sten April 1820; —

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente, alsmede van hen, die vroeger onder de Gemeenten Oegstgeest, Leyderdorp en Soeterwoude woonachtig zijn geweest, doch, volgens de laatstelijk opgenomen grensscheiding, tot het gebied dezer Gemeente zijn overgegaan, dat de inschrijving voor de ligting der Nationale Militie van dit jaar geschieden moet voor de zoodanigen, welke geboren zijn in het jaar 1833.

Dat alle Ingezetenen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling van de dienst zij ook zouden mogen hebben, en of zij zich tegenwoordig of afwezend of in *Militaire dienst* bevinden, verpligt zijn zich te doen inschrijven; dat Ouders, Voogden of Bloedverwanten, in dezen, voor hunne naastbestaanden of pupillen, mitsgaders Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen moeten behartigen, door de bij de wet gevorderde opgave te doen, en daarvoor verantwoordelijk zijn.

Dat onder de Ingezetenen ten deze ook worden gerekend de vreemdelingen, die den zetel van hun vermogen of hun verblijf in het Koningrijk komen vestigen; alzoo zij, even als de Inboorlingen, verpligt zijn mede te werken tot de gemeenschappelijke verdediging van den Staat, welke hun veiligheid en bescherming verleent.

En roepen dien ten gevolge op, alle de in de termen vallende Ingezetenen, om te compareren in een der vertrekken van het Raadhuis:

Op Maandag den 12 Januarij 1852.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 1, 2 en 3.

En die van het buiten-territoir der Stad.

Op Dingsdag den 13 Januarij 1852.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 4 en 5.

Op Woensdag den 14 Januarij 1852.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 6.

Op Donderdag den 15 Januarij 1852.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 7 en 8.

Vermanende Burgemeester en Wethouders voornoemd wel expresselijk de belanghebbende, zich, door getrouwelijk op te komen, vrij te waren tegen de nadeelige gevolgen, welke uit nalatigheid in deze onvermijdelijk zouden voortvloeijen; de boven opgegevene tijdsbepaling in het oog te houden, en bij de inschrijving zich te voorzien van hunne geboorte acte, alsmede schriftelijk op te geven hunne woonplaats, en het wijk en nummer hunner huizen; ten einde hierdoor voor te komen de onaangenaamheden, welke voor de ingeschrevenen volgen moeten uit eene verkeerde spelling van den naam of een abuis in de opgaven der woonplaats, — waardoor dikwijls de ingeschrevenen te vergeefs worden gezocht bij oproepingen, welke voor hun wezenlijk belang gedaan worden. Zullende er, van heden af, ter Secretarie gevaceerd worden ter afgifte der geboorte-acten voor diegenen, welke binnen deze Gemeente zijn geboren, 's morgens van 10 tot 3 ure.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 6 Januarij 1852. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris V. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, ALBERTINA HENRIETTA WYNSTROOM, hartelijk geliefde Echtgenoote van

P. SCHEURLEER,

BURG OP TEXEL, 11 Januarij 1852. *Med. Doctor.*

Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapene ZOON, C. G. M. VAN TROTSENBURG, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 13 Januarij 1852. H. VAN ROMBURGH.

Heden overleed te *'s Gravenhage*, onze geliefde Zuster JOHANNA CATHARINA, in den bloeijenden leeftijd van 25 jaren.

Uit aller Naam,

LEYDEN, 8 Januarij 1852. A. VAN BRINK.

Heden morgen ten 6½ ure overleed na langdurig lijden, in den ouderdom van 56 jaren, mijne hartelijk geliefde Moeder, Mevrouw JACOMINA JULIANA HAMEL, Weduwe van den Hoog-Edel Gestrengen Heer G. C. DE GROOT, in leven *Generaal-Majoor* in Nederlandsche dienst.

P. F. DE GROOT,

LEYDEN, 9 Januarij 1852. 1ste *Luitenant-Kwartiermeester.*

Eenige Kennisgeving.

De Ondergeteekende brengt bij deze zijn' welmeenenden dank aan allen die hem bij de Bevalling zijner Echtgenoote hunne belangstelling betoond hebben.

LEYDEN, 12 Januarij 1852. F. C. J. VAN GOENS.

GROOT INSTRUMENTAAL-CONCERT,

TE GEVEN DOOR

A. J. WETRENS EN A. M. OUDSHOORN,

Op Dingsdag den 20sten Januarij 1852,

des Avonds ten *zeven* ure,

IN DE STADS-GEHOORZAAL.

Waarop, behalve de Concertgevers, zich zal laten hooren de beroemde Pianist de Heer RUD. WILLMERS, uit *Koppenhagen.*

De Stukken nader bij Programma te vermelden.

De Inteekening staat open tot en met den 18den Januarij à *f* 1.70.

Aan degenen, welken men mogt verzuimd hebben, de Lijst aan te bieden, wordt de gelegenheid ter Teekening opengesteld bij de Muziekhandelaren SCHREUDER & VAN BAAK, bij wie ook na den 18den de Toegangskaarten à *f* 1.99 verkrijgbaar zijn gesteld.

Met 1° Mei wordt op eenen vrolijken stand in het midden dezer Stad *te Huur* aangeboden een [illegible] met vele gemakken. Adres met *franco* Brieven onder Letter X. bij den Boekhandelaar MOUNIER, te *Leyden.*

Bij de gehoudene Veiling te *Leyden*, op den 10den Januarij 1852, ten overstaan van den Notaris A. B. BARKEY Nz., zijn de Percelen in Bod gekomen, als volgt:

N°. 1. Het HUIS op het Rapenburg, aan den hoek der Kloksteeg, op . . . . *f* 2,000.—.

N°. 2. Het WOONHUIS daar naast, op . . . . - 925.—.

Nader verhoogd met . . . . - 100.—.

Zullende de finale Gunning plaats hebben op Zaturdag den 17den Januarij 1852, des avonds ten *zes* ure, terwijl als nog Verhoogingen worden aangenomen.

TE KOOP:

Een goed welloopend MAHONIJHOUTEN BILLARD met al deszelfs toebehooren. Te bevragen bij den Boekhandelaar J. H. ZITMAN, te *Leyden.* Brieven *franco* Lett. Q.

OPENBARE VERKOOPING,

Op Donderdag den 15den Januarij 1852, des voormiddags ten 10 ure, en volgenden dag in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, van eene aanzienlijke hoeveelheid

PLEISTER-COMPOSITIE EN PLASTIEK,

zoo als nog nimmer alhier is aangeboden, bestaande in BEELDEN, GEDIERTEN, CONSOLES, Stukken voor STUDIE (*antiek en modern*), vervaardigd naar de beroemdste Beeldhouwers.

Heden te zien van des Morgens ten 10 tot des Namiddags ten 4 ure.

Eene opmerkingswaardige genezing te Hobart Town door de Pillen en Zalf van Holloway.

De Majoor WALCH, te Hobart Town schrijft, dat de *Pillen* van HOLLOWAY zeer voordeelig bekend zijn in van Diemensland. Hij spreekt van eenen man die sedert jaren onder de behandeling was geweest van de geneeskundigen aldaar, en dat dezelve ten laatste als ongeneesbaar verklaard en als dusdanig uit het hospitaal gezonden zijnde, zoo ellendig en zwak was geworden, dat hij slechts met behulp van anderen eenige schreden konde gaan. In dezen toestand begon hij de *Pillen* van HOLLOWAY te gebruiken, welke zijn geheel gestel zoo volmaakt als het ware hernieuwd hebben, dat hij thans een sterk en gezond man is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 12 Januarij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	58 5/8	58 3/4	58 11/16
Dito Certificaten . . .	» 3	»	68 15/16	69 1/8	69
Dito dito	» 4	»	89	89 5/16	89 1/8
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	89 1/8	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	110	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		59 1/2	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	» 4½	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	104 1/4	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	105 1/4	150 3/4	105 1/2
Dito dito 1828 en 1829 . .	» 5	»	104 1/4	104 3/8	104 3/8
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	88	88 1/8	88
Dito bij STIEGLITZ & C°. . .	» 4	»	87 3/4	88 1/8	87 3/4
Dito dito Nieuwe . . .	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign. . . .	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	67 1/8	—	—
POLEN, Obligatiën	» 4	»	78 1/2	—	—
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250	*f.*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	149 1/2	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	17 7/8	18 1/8	17 15/16
Dito dito Onbep. Stukken .	» 5	»	17 7/8	18 1/8	17 15/16
Dito Obligatiën	» 3	»	41 3/8	41 1/4	41 3/8
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	» 3	»	38 3/8	39	38 15/16
Coupons Ardoin			9 3/16	9 3/16	9 1/4
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. .	» 5	»	79 1/2	—	—
Dito	» 4	»	63 1/2	—	—
Dito Metalliek	» 5	»	73 3/8	74 1/2	—
Dito Nieuwe	» 5	»	79 5/8	80 5/8	80 1/2
Dito 1847	» 2½	»	38	38 1/2	—
BELGIE, Bank	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	48 1/2	48 11/16	48 5/8
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	94 7/8	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	35 3/8	35 1/4	35 3/8
Dito dito	» 4	»	34 3/8	34 1/2	34 3/8
VENEZUELA, ...	» 3½	»	—	—	—
MEXICO, ...	» 5	»	28 3/4	29 1/16	29
AMERIKA, Bankactiën			4 15/16	5 1/16	5

Grieken 5⅞ 6⅛.

Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. 93.

De Wisselkoers der Gouden Tiengulden-stukken is *f* 9.60 à 70.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.